

Phẩm 8: PHƯỚC TỤ (1)

Bấy giờ, Thiên đế Thích bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu thiện nam, thiện nữ nào muốn thường được thấy sắc thân, pháp thân của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở mười phương vô lượng, vô số thế giới, thì nên đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa chí tâm lắng nghe, thọ trì, đọc tụng, tinh tấn tu học, tư duy đúng lý, biên chép, giảng giải, tuyên thuyết, lưu truyền cùng khắp, thì các thiện nam thiện nữ này thường được thấy sắc thân, pháp thân của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở mười phương dần dần tu hành mau chóng viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Bấy giờ nên đem pháp tánh tu tập tùy tâm quán niệm Phật.

Bạch Thế Tôn, tất cả pháp tánh, tóm lược có hai loại: Một là, hữu vi. Hai là, vô vi.

–Sao gọi là pháp tánh hữu vi?

–Đó là trí pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh; trí bốn Niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; trí pháp thiện, pháp bất thiện; trí pháp hữu ký, pháp vô ký; trí pháp hữu lậu, pháp vô lậu; trí pháp hữu vi, pháp vô vi; trí pháp hữu tội, pháp vô tội; trí pháp thế gian, pháp xuất thế gian; trí pháp tạp nhiễm, pháp thanh tịnh. Các môn trí vô lượng như thế đều gọi là pháp tánh hữu vi.

–Sao gọi là pháp tánh vô vi?

–Đó là tất cả pháp không sinh, không diệt, không thường trụ, không biến đổi, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm, vô tướng, vô vi, tự tánh, không tánh, như vậy gọi là pháp tánh vô vi.

Các thiện nam, thiện nữ này nên dùng hai loại pháp tánh như thế đối với chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mà tùy tâm tu niệm Phật.

Bấy giờ Phật bảo Thiên đế Thích:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Kiều-thi-ca, chư Phật ở đời quá khứ, vị lai, hiện tại đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà đã chứng, sẽ chứng, đang chứng quả vị Giác ngộ cao tột. Thanh văn, đệ tử chư Phật ở quá khứ, vị lai, hiện tại đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà đã chứng, sẽ chứng, đang chứng quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Độc giác ở quá khứ, vị lai, hiện tại đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà đã chứng, sẽ chứng, đang chứng Độc giác Bồ-đề. Vì sao? Kiều-thi-ca, vì trong tạng bí mật Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, cho đến pháp tương ưng với ba thừa, như đã nói đây đều dùng vô sở đắc làm phương tiện; không tánh, không tướng làm phương tiện; không sinh, không diệt làm phương tiện; không nhiễm, không tịnh làm phương tiện; không tạo, không tác làm phương tiện; không vào, không ra làm phương tiện, không tăng, không giảm làm phương tiện; không lấy, không bỏ làm phương tiện. Nói như vậy đều là y vào thế tục, không y vào thắng nghĩa. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, không phải Bát-nhã ba-la-mật-đa, chẳng phải là phi Bát-nhã ba-la-mật-đa, chẳng phải là bờ này, chẳng phải là bờ kia, chẳng phải là giữa dòng, chẳng phải là đất liền, chẳng phải là nước, chẳng phải là cao, chẳng phải là thấp, chẳng phải là bình đẳng, chẳng phải là bất bình đẳng, chẳng phải là có tướng, chẳng phải là vô tướng, chẳng phải là thế gian, chẳng phải là xuất thế gian, chẳng phải là hữu lậu, chẳng phải là vô lậu, chẳng phải là hữu vi, chẳng phải là vô vi, chẳng phải là thiện, chẳng phải là bất thiện, chẳng phải là hữu ký, chẳng phải là vô ký, chẳng phải là quá khứ, chẳng phải là vị lai, chẳng phải là hiện tại.

Kiều-thi-ca, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không can dự với pháp chư Phật, không can dự với pháp Bồ-tát, không can dự với pháp Độc giác, không can dự với pháp Thanh văn, cũng không lìa bỏ các pháp phàm phu.

Thiên đế Thích lại bạch Phật:

–Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là Ba-la-mật-đa vĩ đại, là Ba-la-mật-đa vô thượng, là Ba-la-mật-đa không gì sánh bằng. Khi các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tuy biết cảnh giới sai biệt tâm hành của tất cả hữu tình nhưng vô sở đắc về ngã, vô sở đắc về hữu tình, cho đến vô sở đắc về cái biết, cái thấy, cũng vô sở đắc về sắc, thọ, tưởng, hành, thức cho đến vô sở đắc về các thọ do sáu xúc làm duyên sinh ra, cũng lại vô sở đắc về Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, như vậy cho đến vô sở đắc về mười tám pháp Phật bất cộng và vô lượng, vô biên Phật pháp khác. Vì sao? Vì chẳng phải Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với tất cả pháp dựa vào hữu sở đắc mà xuất hiện. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa hoàn toàn không tự tánh cũng chẳng thể nắm bắt được, có thể được sở đắc và hai chỗ y cứ là tánh tướng đều không, chẳng thể nắm bắt được.

Phật bảo Thiên đế Thích:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Kiều-thi-ca, các Đại Bồ-tát dùng vô sở đắc làm phương tiện, tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa rất lâu dài, chẳng lẽ không chứng đắc Bồ-đề và Tát-đỏa, huống chi là chứng đắc Bồ-tát Ma-ha-tát. Đã không chứng đắc Bồ-tát Ma-ha-tát thì lấy đâu đắc pháp Đại Bồ-tát. Pháp Đại Bồ-tát không chứng đắc, huống chi là chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật.

Khi ấy Thiên đế Thích lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát chỉ nên tu Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa hay cũng nên tu năm pháp Ba-la-mật-đa?

Phật bảo Thiên đế Thích:

–Các Đại Bồ-tát dùng vô sở đắc làm phương tiện, tu hành đủ cả sáu pháp Ba-la-mật-đa. Khi tu Bồ thí thì không thấy vật cho, không thấy người cho và không thấy người nhận.

Khi tu Tịnh giới thì không thấy giới để tịnh, không thấy người trì giới, không thấy người phạm giới.

Khi tu An nhẫn thì không thấy sự nhẫn nhục được an, không thấy người an nhẫn, không thấy người giận dữ.

Khi tu Tinh tấn, không thấy sự tinh tấn, không thấy người tinh tấn, không thấy người biếng nhác, không thấy việc làm phải nên tinh tấn, không thấy thân hoặc tâm có thể làm.

Khi tu Tĩnh lự, không thấy tĩnh lự, không thấy người tĩnh lự, không thấy người tán loạn.

Khi tu hành Bát-nhã, không thấy Bát-nhã, không thấy người trí tuệ vi diệu, hoàn hảo, không thấy người nhiều ác tuệ, không thấy sự quán sát sai biệt về tánh tướng các pháp của Bát-nhã.

Lại nữa Kiều-thi-ca, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa của các Đại Bồ-tát là ánh sáng, là người hướng dẫn để tu tập tất cả Ba-la-mật-đa mà không chỗ chấp trước làm cho sự tu tập ấy mau chóng được viên mãn.

Lại nữa Kiều-thi-ca, các Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp dùng vô sở đắc làm phương tiện. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là ánh sáng là người hướng dẫn, tuy quán sát

các pháp mà không chỗ chấp trước, làm cho sự tu tập mau chóng được viên mãn. Nghĩa là dùng vô sở đắc làm phương tiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa làm ánh sáng, làm người hướng dẫn, tuy quán sát các uẩn, các xứ, các giới, cho đến trí Nhất thiết tướng mà không chấp trước. Do nhân duyên này, làm cho sự tu tập mau được viên mãn.

Kiều-thi-ca, cũng như thân, nhánh, lá, quả, hạt, cọng, hoa của các cây ở châu Thiệm-bộ, tuy các hình sắc không đồng mà bóng mát của chúng hoàn toàn không sai biệt, là chỗ quay về của các công đức lớn. Năm pháp Ba-la-mật-đa trên cũng vậy, tuy mỗi loại có khác nhưng do sự hộ trì của Bát-nhã ba-la-mật-đa, hồi hướng về trí Nhất thiết trí, dùng vô sở đắc làm phương tiện, các tướng sai biệt hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được, là chỗ nương tựa có đầy đủ oai đức lớn.

Thiên đế Thích lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, thành tựu công đức thù thắng rộng lớn, thành tựu tất cả công đức thù thắng, thành tựu viên mãn công đức thù thắng, thành tựu vô lượng công đức thù thắng, thành tựu vô số công đức thù thắng, thành tựu vô biên công đức thù thắng, thành tựu vô đẳng công đức thù thắng, thành tựu vô tận công đức thù thắng.

Nếu thiện nam, thiện nữ nào biên chép Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, dùng các vật báu để trang nghiêm thọ trì, đọc tụng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen, y như kinh đã nói, tư duy đúng lý. Hoặc có người nam người nữ khác cũng biên chép Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế, còn dạy cho người khác thọ trì và lưu truyền cùng khắp. Trong hai phước đức này, phước nào nhiều hơn?

Phật bảo Thiên đế Thích:

–Ta hỏi lại ông, nên trả lời theo ý ông. Nếu có thiện nam, thiện nữ nào thỉnh được xá-lợi Phật của người khác đựng vào trong hộp báu, để chỗ cao ráo, lại đem các loại tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen.

Cũng có các thiện nam, thiện nữ khác thỉnh xá-lợi Phật, rồi phân phát cho người khác, chừa bằng hạt cải, những người kia cung kính lãnh thọ và đặt để đúng như pháp, lại dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen. Ý ông nghĩ sao? Hai phước đức này, phước nào thù thắng hơn?

Thiên đế Thích bạch:

–Bạch Thế Tôn, theo con hiểu nghĩa Phật dạy, hai phước đức đó, thì phước đức sau thù thắng hơn. Vì sao? Vì chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, vì các loài hữu tình mà vận dụng tâm đại Bi, nên đối với xá-lợi của chư Phật, ai cúng dường, cung kính thì được cứu độ.

Khi sắp vào Niết-bàn Như Lai dùng sức Tam-ma-địa như kim cương, đập vỡ thân Kim cương giống như hạt cải, lại dùng thần lực đại Bi sâu rộng gia trì. Xá-lợi Phật như vậy, sau khi Như Lai nhập Niết-bàn, có có người nào được một hạt xá-lợi dù nhỏ bằng hạt cải, cúng dường, cung kính cũng được phước vô biên, hưởng nhiều sự an lạc thù thắng ở trong trời, người, cho đến sau cùng, chấm dứt được các khổ, cho nên người đem xá-lợi cho người khác thì phước đức thù thắng hơn.

Phật khen Thiên đế Thích:

–Lành thay, lành thay, đúng như lời ông nói! Kiều-thi-ca, đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa, nếu tự thọ trì cúng dường, cung kính và lưu truyền cùng khắp cho người khác. Hai phước này, phước sau nhiều hơn. Vì sao? Vì do sự trao truyền cho người khác, cho nên vô lượng, vô biên hữu tình được an lạc, lợi ích.

Lại nữa Kiều-thi-ca, nếu có người đối với nghĩa lý đã được tuyên thuyết của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này mà như thật phân biệt giải thích cho mọi người, làm cho họ được giải thoát, đạt được phước đức thù thắng hơn cả trăm ngàn bội phần công đức của người lưu truyền. Cung kính Pháp sư này như cung kính Phật, cũng như phụng sự người phạm hạnh đáng tôn kính. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa tức là chư Phật, chư Phật tức là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không khác chư Phật. Chư Phật không khác Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Vì sao? Vì chư Phật ba đời đều nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh tấn tu học chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Nên biết, bậc Phạm hạnh đáng tôn kính tức là Đại Bồ-tát đang trụ ở bậc không thoái chuyển. Vị Đại Bồ-tát này cũng nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh tấn tu học, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Hàng chúng tánh Thanh văn cũng nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh cần tu học, đắc quả A-la-hán.

Bậc chủng tánh Độc giác cũng nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh tấn tu học, chứng đắc Bồ-đề Độc giác.

Bậc chủng tánh Bồ-tát cũng nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh tấn tu học, vượt qua các hàng Thanh văn, Độc giác, chứng nhập Chánh tánh ly sinh Bồ-tát, dần dần tu hành các hạnh Bồ-tát, được trụ ở bậc Bồ-tát không thoái chuyển.

Vì vậy Kiều-thi-ca, nếu thiện nam, thiện nữ nào muốn dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen vị Phật hiện tại thì nên chếp kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen.

Kiều-thi-ca, khi vừa chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Ta quán sát nghĩa này nên tư duy: “Ta nên y chỉ vào ai để an trụ, ai xứng đáng lãnh thọ sự cúng dường, cung kính của Ta.” Khi nghĩ như vậy, hoàn toàn không thấy Trời, Ma, Phạm, Người, Phi nhân nào bằng Ta... huống gì là hơn Ta, cho nên Ta lại tư duy: “Ta nên y chỉ vào pháp quả vị Giác ngộ cao tột mà Ta đã chứng. Pháp này sâu xa, tịch tĩnh, vi diệu. Ta sẽ y chỉ lại pháp này để an trụ, cúng dường, cung kính, đó là Bát-nhã ba-la-mật-đa.”

Kiều-thi-ca, Ta đã thành Phật, còn nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa cúng dường, cung kính, hướng chí các thiện nam, thiện nữ muốn cầu quả vị Giác ngộ cao tột, mà lại không nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa để tinh tấn tu học, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen. Vì sao? Kiều-thi-ca, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, có thể sinh ra chúng Đại Bồ-tát, từ chúng Đại Bồ-tát này sinh ra chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Nương tựa vào chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Thanh văn, Độc giác được sinh ra.

Vì vậy Kiều-thi-ca, thiện nam, thiện nữ hoặc của Bồ-tát thừa, hoặc của Độc giác thừa, hoặc của Thanh văn thừa... đều phải tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa, dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen. Vì sao? Vì Thanh văn, Độc giác và Bồ-tát thừa, cốt yếu nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa để tinh tấn tu học, đạt đến cứu cánh.

Lại nữa Kiều-thi-ca, nếu thiện nam, thiện nữ nào giáo hóa các hữu tình ở châu Thiệm-bộ, đều làm cho họ an trụ ở mười nẻo nghiệp thiện. Ý ông nghĩ sao? Các thiện nam, thiện nữ này do nhân duyên ấy có được nhiều phước đức chăng?

Thiên đế Thích bạch Phật:

## LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn, phước đức đó rất nhiều! Bạch Thiện Thệ, rất nhiều!

Phật bảo Kiều-thi-ca:

–Nếu thiện nam, thiện nữ nào biên chép kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa, đọc tụng cho người, hoặc biên chép lưu truyền cùng khắp, thì các thiện nam, thiện nữ này phước đức được nhiều hơn trên. Vì sao? Kiều-thi-ca, vì trong tạng bí mật Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, cho đến tất cả pháp vô lậu. Các thiện nam, thiện nữ đã học, đang học, sẽ học trong đó hoặc đã nhập, đang nhập, sẽ nhập Chánh tánh ly sinh của chủng tánh Thanh văn, dần dần cho đến đã chứng, đang chứng, sẽ chứng quả A-la-hán, hoặc đã nhập, đang nhập, sẽ nhập Chánh tánh ly sinh của chủng tánh Độc giác, dần dần cho đến đã chứng, đang chứng, sẽ chứng Độc giác Bồ-đề. Hoặc đã nhập, đang nhập, sẽ nhập Chánh tánh ly sinh của chủng tánh Bồ-tát, dần dần tu hành các hạnh Bồ-tát, đã chứng, đang chứng, sẽ chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Kiều-thi-ca, trong tạng bí mật Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đã thuyết tất cả pháp vô lậu, đó là Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh; cảnh giới chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn; cảnh giới đoạn cho đến cảnh giới vô vi; Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo; bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo; bốn Tĩnh lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc; tám Giải thoát, chín Định thứ đệ; pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện; bậc Tịnh quán cho đến bậc Như Lai; bậc Cực hỷ cho đến bậc Pháp vân; năm loại mắt, sáu phép thần thông; mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa; trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng, vô lượng, vô biên Phật pháp khác đều là tất cả pháp vô lậu được tuyên thuyết trong đây.

